

Романюк О. Методи оцінки вартості підприємства/ Сучасні технології менеджменту: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (7 листопада 2018 р.) / Відп. ред. проф. Л. М. Черчик. - Луцьк, 2018. - с.131-132.

МЕТОДИ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Романюк Олена

студентка факультету економіки та управління Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, м. Луцьк

Науковий керівник : к.е.н., доцент Борисюк О. В.

Комплексним критерієм сталого розвитку підприємства є його вартість, оскільки вона відображає сукупну характеристику фінансових показників діяльності підприємства та забезпечує інтереси різних учасників ринкових відносин. Тому вартісна оцінка підприємства повинна стати невіддільним інструментом управління власністю.

Питання оцінки вартості підприємства вирішувалися в наукових працях зарубіжних і вітчизняних учених. Але, незважаючи на різноплановість і глибину проведених досліджень, існує потреба у розробці напрямів удосконалення оцінки вартості підприємства з метою підвищення достовірності фінансових прогнозів розвитку підприємства.

Оцінка вартості бізнесу (підприємства) - це визначення вартості компанії як майнового комплексу, здатного приносити прибуток її власникові. Оцінку вартості підприємств здійснюють з позицій трьох підходів: витратного, дохідного і ринкового. Кожний підхід дозволяє виділити певні характеристики об'єкту оцінки [2, с.160].

Найчастіше на практиці при здійсненні оцінки вартості підприємства застосовують витратний підхід, що оцінює підприємство з точки зору його понесених витрат. У витратному підході виділяють 5 основних методів, серед яких:

- 1) метод чистих активів,
- 2) метод скоригованих чистих активів,
- 3) метод вартості заміщення, метод відновної вартості,

4) метод ліквідаційної вартості.

Перевагами цього методу простота у використанні та зручність в обчисленні. Головним недоліком можна вважати неврахування потенційного прибутку при оцінці вартості підприємства.

В процесі трансформації ринкового середовища стають популярними методи, що формують дохідний підхід в оцінці вартості підприємства. Основною категорією, що визначає методи дохідного підходу при оцінці вартості підприємства є дохід суб'єкта господарювання та його потенційне значення в майбутньому. Дохідний підхід включає в себе такі методи: капіталізації чистого доходу, капіталізації дивідендів, капіталізації надлишкового доходу, дисконтування грошового потоку [1, с.77].

Основною перевагою є врахування майбутніх доходів у визначення вартості підприємства. Недоліком є не універсальність методів дохідного підходу, тобто ним не можливо оцінити вартість підприємства, що не отримує дохід. Третім підходом до оцінки вартості підприємства є ринковий, він є ефективним у разі наявності порівняльних об'єктів на ринку даної галузі. За основу даного підходу взято інформацію про рівень впливу галузевих чинників на зміну вартості акцій підприємства, в разі якщо це акціонерне товариство, або ж на зміну вартості активів підприємства в інших випадках. Інформативність та точність оцінки залежить від зібраних даних про стан галузі та місце підприємства в ньому. Важливо збирати дані не лише в цілому по галузі, а й конкретно по підприємствах функціональних аналогах оцінюваного, серед характеристик, які варто досліджувати є: місце розташування, особливості фінансування, кредитна історія, фізичні характеристики виробництва тощо [3, с. 77].

Дієвість даного підходу нівелюється при недостовірності зібраної інформації. До методів даного підходу належать: метод галузевих коефіцієнтів, метод порівняння продажів, метод мультиплікаторів.

Отже, оцінка вартості підприємства є важливим процесом в діяльності підприємства, що необхідна в разі: інвестування, банкрутства, санації, реорганізації, продажу чи ліквідації. При оцінці вартості підприємства використовуються три основні підходи: витратний, дохідний та

ринковий. Найзручнішим для використання є дохідний підхід для підприємств, що мають постійний дохід та прибуток, а для конкурентних галузей - ринковий.

Література

1. Азаренкова Г. М. Фінанси підприємств: навч. посібник [для самост. вивч. дисципліни]. / Г. М. Азаренкова, Т. М. Журавель, Р. М. Михайленко. - 3-тє вид., виправл. і доп. - К. : Знання-Прес, 2014. - 299 с.

2. Борисюк О.В. Сутність стратегії та її значення для безпеки підприємства / О.В. Борисюк, Д.С. Маленицький // Глобальні та національні проблеми економіки. Випуск 23. Червень 2018 р. с.160-164.

3. Карлін М. І. Управління державними фінансами: [навч. посібн.] / М. І. Карлін, О. В. Борисюк. - Луцьк : ПП Іванюк , 2013. - 273 с.